

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM BUDUJE DIGITALIZAČNÉ PRACOVISKO

NOC v celosvetovom úsilí o záchranu kultúrneho dedičstva vytváraním digitálnych archívov v SR

Ako organizácia s poslaním šírenia osvety a kultúry sa Národné osvetové centrum zapojilo do celosvetového úsilia za záchranu kultúrneho dedičstva. Ako viaceré európske i svetové iniciatívy, ktoré sa usilujú o zachovanie kultúrnych pamiatok a objektov ich digitalizáciou, podujalo sa NOC zdigitalizovať dokumenty, vzácné historické materiály, obrazy, keramiku, kroje či iné artefakty tradičnej ľudovej kultúry, ale aj filmové a zvukové záznamy slovenského folklóru či architektonické pamiatky Bratislavy. To všetko v rámci projektu Kompetenčné centrum pre digitalizáciu – KCD:NOC podporeného z grantu Finančného mechanizmu EHP, Nórskeho finančného mechanizmu a zo štátneho rozpočtu SR.

V rámci projektu bude v bratislavskom sídle NOC vybudované plne vybavené **digitalizačné centrum**, v ktorom sa bude uskutočňovať **digitalizačný projekt** kultúrneho dedičstva. Zároveň bude vytvorený **internetový portál**, ktorý prehľadne sprístupní zdigitalizované kultúrne objekty širokej verejnosti.

Projekt takto nadväzuje na Koncepciu informatizácie kultúry a odpovedá na **svetové úsilie o záchranu kultúrneho dedičstva**.

Projekt KCD:NOC prispeje k naplneniu európskych a svetových požiadaviek ochrany a rozvoja unikátneho kultúrneho dedičstva a zároveň pomáha Slovensku pri transformácii na plnohodnotnú informačnú spoločnosť. Projekt nadväzuje na:

- * Projekt MK SR systematickej obnovy audiovizuálneho dedičstva Slovenskej republiky s cieľom záchranu kinematografických a audiovizuálnych diel a ich postupného sprístupňovania verejnosti,

- * Koncepciu starostlivosti o tradičnú ľudovú kultúru,

- * Stratégiu uchovávanía a sprístupňovania kultúrneho, vedeckého a intelektuálneho dedičstva v Slovenskej republike: Koordinácia digitalizácie (SNK),

- * Stratégiu a koncepciu informatizácie verejnej správy MF SR,

- * Stratégiu štátnej kultúrnej politiky MK SR,

- * Operačný program Informatizácia spoločnosti (OPIS).

Projekt KCD: NOC je logickým naplnením celej sústavy strategických dokumentov a iných plánov a reálne predstavuje významný krok ku skutočnému výkonu digitalizácie a sprístupnenia konkrétnych objektov kultúrneho dedičstva. Projekt KCD:NOC predstavuje kľúčový systémový prvok v procese revitalizácie slovenskej kultúry a významný kvalitatívny posun v naplnení poslania NOC.

Predovšetkým však vďaka projektu KCD:NOC bude mať laická i odborná verejnosť, študenti či milovníci kultúry prostredníctvom internetu prístup k:

Inšpektor T. G. Øverli

- * filmom,
- * zvukovým nahrávkam,
- * fotografiám,
- * plagátom,
- * malbám a obrazom,
- * zborníkom,
- * publikáciám,
- * historickým dokumentom,
- * vizualizáciám ľudových výrobkov,
- * krojom a ľudovým výšivkám,
- * architektonickým pamiatkam

a k ďalším typom objektov kultúrneho dedičstva v digitálnej podobe.

V roku 2011 plánuje NOC spustiť internetový portál, vďaka ktorému bude mať verejnosť prístup k zdigitalizovaným objektom v rámci projektu, ako aj k informáciám o nich. Tento portál sa tak stane užitočným šíriteľom kultúry a osvety a vzácnou bránou umožňujúcou prístup k inak ťažko dostupným materiálom a informáciám.

Vytvorenie digitalizačného centra KCD:NOC sa stane kompetenčným centrom, ktoré doplní sieť európskych kompetenčných centier a vytvorí jednu zo základných častí systému centier pre revitalizáciu obsahu pamäťových inštitúcií SR. Zároveň **realizácia projektu prispeje k sprístupneniu tohto kultúrneho dedičstva verejnosti tak svetovej, ako aj slovenskej v nadväznosti na komplexnú databázu európskeho kultúrneho dedičstva Europeana.**

Z návštevy monitorovacieho agenta T. G. Øverliho (vpravo) k projektu v zasadačke NOC. Zľava: Mgr. Jana Liptáková, PhDr. Jarmila Strelková, CSc., PhDr. Ján Tazberík, CSc., Ing. Dária Štefanovičová, PhDr. Zuzana Štefániková, Martina Kuštek, Ing. Peter Husár, Eva Urbanovská, Eva Vontszemüová, Mgr. Mariana Dobrotová a Andrea Buschová

**Pokrok v projekte
Kompetenčné centrum
pre digitalizáciu (KCD:NOC)**

NOC ako konečný prijímateľ (KP) grantu z Finančného mechanizmu EHP a Nórskeho finančného mechanizmu realizuje projekt Kompetenčné centrum pre digitalizáciu (KCD:NOC). V rámci tohto projektu bude v bratislavskom sídle NOC vybudované plne vybavené digitalizačné centrum, v ktorom sa bude realizovať digitalizácia objektov kultúrneho dedičstva. Následne bude vytvorený internetový portál, ktorý prehľadne sprístupní zdigitalizované kultúrne objekty širokej verejnosti.

V súčasnom období Národné osvetové centrum úspešne realizovalo prvé aktivity projektu, ktorými sú:

- * príprava objektov na digitalizáciu,
- * spolupráca s MK SR na príprave verejného obstarávania k projektu.

V rámci týchto aktivít NOC nadviazalo spoluprácu s inými rezortnými pamätovými a fondovými inštitúciami a špecifikovalo objekty kultúrneho dedičstva, ktoré budú v projekte digitalizované.

NOC zároveň buduje priestory nového digitalizačného centra, ktoré je plánované v priestoroch na prízemí Domu umenia na Nám. SNP v Bratislave. Okrem stavebných úprav realizovalo NOC aj bezpečnostné opatrenia, kamerové systémy, protipožiarnu ochranu a i.

Projekt Kompetenčné centrum pre digitalizáciu – KCD:NOC riadi projektový tím v zložení: projektová manažérka

Z monitorovacej návštevy. Druhý zľava generálny riaditeľ NOC PhDr. J. Tazberík, CSc., vpravo monitorovací agent z Nórska T. G. Øverli. Vľavo administratívna manažérka projektu Mgr. M. Jakšová, vzadu odborná pracovníčka Sekcie ekonomiky a projektového riadenia MK SR J. Petrovičová, vpravo v popredí vedúca KCD:NOC M. Rajnohová

Ing. Dária Štefanovičová, administratívna manažérka **Mgr. Martina Jakšová**, finančný manažér **Ing. Peter Husár**, manažérky pre publicitu **Andrea Buschová**, **Mgr. Mariana Dobrotová**, manažér IS **Ing. Roman Bališ** a vedúca KCD:NOC **Mária Rajnohová**.

V dňoch 10. – 11. júna navštívil NOC v rámci externého monitoringu Úradu pre finančný mechanizmus zahraničný inšpektor **Tor Gunnar Øverli**, ktorý mal za úlohu z poverenia nórskej vlády zhodnotiť pokrok v realizácii projektu.

Inšpektor ocenil aktivity vykonané v súlade s projektom a osobitne aj tie, ktoré boli vykonané nad rámec povinností. V činnosti Národného osvetového

centra ako koordinátora projektu hodnotil mimoriadne pozitívne publicitu projektu, odbornú a materiálno-technickú pripravenosť organizácie na jeho realizáciu. Inšpektor ocenil pokrok v celkovej príprave projektu i v sústredení a katalogizácii materiálov určených na digitalizáciu, definitívne hodnotenie však bude uverejnené až v monitorovacej správe, ktorú spracuje koncom júna.

Z podkladov Kompetenčného centra pre digitalizáciu – KCD:NOC spracovala redakcia

Foto: Štefan Cifra

PREHLAD ŠTÁDIÍ REALIZÁCIE PROJEKTU KCD:NOC

Jún 2010

Dňa 10. – 11. júna 2010 sa uskutočnilo druhé monitorovanie projektu z poverenia nórskej vlády, v rámci ktorého projektový tím KCD:NOC predstavil stav pripravenosti na realizáciu projektu – pripravenosť materiálov na digitalizáciu, priestorov pre digitalizačné pracovisko, informoval o stave obstarávacieho konania na výpočtovú techniku na digitalizáciu a o otázkach ďalšieho materiálno-technického zabezpečenia projektu.

Apríl 2010

Dňa 28. apríla 2010 oznámil Úrad pre finančný mechanizmus v Bruseli, že prvá monitorovacia správa k projektu – Project Interim Report – bola úspešne schválená.

Dňa 21. apríla 2010 bolo Centrálnou obstarávacou organizáciou Ministerstva kultúry SR vyhlásené verejné obstarávanie na dodávky k projektu KCD:NOC.

Marec 2010

Slovenské národné múzeum, Pamiatkový úrad SR a Ústredie ľudovej umeleckej výroby sa dohodli s NOC na spolupráci pri digitalizácii objektov kultúrneho dedičstva v rámci projektu KCD:NOC.

Február 2010

Centrálna obstaráateľská organizácia rezortu kultúry realizuje Verejné obstarávanie pre plánované dodávky projektu. Predbežné oznámenie o vyhlásení verejného obstarávania bolo zverejnené 16. 2. 2010.

November 2009

Národné osvetové centrum ako konečný prijímateľ nenávratného finančného príspevku zabezpečuje aktivity v súlade so schváleným projektom podľa harmonogramu. V súčasnosti zabezpečuje v rámci prvej aktivity:

- fond určený na digitalizáciu
- prípravu podkladov pre digitalizáciu, a to:

1. objekty audio
2. architektonické objekty
3. filmové objekty
4. papierové predlohy
5. veľkoformátové predlohy
6. dvojrozmerné objekty
7. trojrozmerné objekty

V rámci riadenia projektu KCD:NOC bol kreovaný projektový tím s pozíciami:

- * Projektový manažér
- * Administratívny manažér
- * Finančný manažér
- * Manažér pre publicitu
- * Manažér ISO pre VO
- * Manažér IS
- * Vedúci KCD:NOC

Projektový tím zasadá podľa aktuálnej potreby minimálne raz týždenne. V rámci externej spolupráce monitorovanie implementácie zabezpečuje škooliteľ pre Nórsky finančný mechanizmus.

Október 2009

Zmluva o nenávratnom finančnom príspevku medzi Úradom vlády Slovenskej republiky a Národným osvetovým centrom ako konečným prijímateľom bola podpísaná 28. októbra 2009.